

Věcný přezkum správnosti rozvrhového usnesení

Podstata věcného přezkumu správnosti rozvrhového usnesení vůči konkursním věřitelům tkví v posouzení, zda podle pravidel určených zákonem o konkursu a vyrovnání (srov. § 32 ZKV) bude mezi konkursní věřitele rozvržen dosažený výtěžek zpeněžení majetku konkursní podstaty způsobem, jenž bude odpovídat jejich zjištěným pohledávkám (v návaznosti na výsledky přezkumného jednání a incidenčních sporů vyvolaných popěrnými úkony).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 2106/2010, ze dne 30.8.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v konkursní věci úpadce T., s. r. o., se sídlem v H.K., o vydání rozvrhového usnesení vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 34 K 22/2000, o dovolání konkursního věřitele F. B., zastoupeného Mgr. D. M., advokátem, se sídlem v P., proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. listopadu 2009, č. j. 1 Ko 94/2009-1546, tak, že usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. listopadu 2009, č. j. 1 Ko 94/2009-1546, a usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. února 2010, č. j. 34 K 22/2000-1558, se zrušují a věc se vrací odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Usnesením ze dne 26. března 2009, č. j. 34 K 22/2000-1443, uložil Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „konkursní soud“) správci konkursní podstaty, aby do patnácti dnů od právní moci rozhodnutí zaplatil z konkursní podstaty úpadce jednotlivým věřitelům k úhradě jejich pohledávek ve výroku specifikované částky, a to věřitelům první třídy 100 % jejich zjištěných pohledávek a věřitelům druhé třídy 40,931790 % jejich zjištěných pohledávek.

Konkursnímu věřiteli F. B. (dále jen „konkursní věřitel“) jako věřiteli první třídy měla být vyplacena na úhradu jeho zjištěné pohledávky ve výši 192.047,90 Kč částka 112.450,95 Kč, s tím, že v rámci částečného rozvrhu obdržel již dříve 79.596,95 Kč. Jako věřiteli druhé třídy měla být vyplacena konkursnímu věřiteli na úhradu jeho zjištěné pohledávky ve výši 700.900,- Kč částka 286.890,90 Kč.

K odvolání konkursního věřitele Vrchní soud v Praze v záhlaví označeným usnesením potvrdil usnesení konkursního soudu.

Odvolací soud vyšel z ustanovení § 1 odst. 1, § 2 odst. 3, § 30 odst. 1 a § 32 odst. 1 až 3 zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“), uváděje, že jedním z podkladů, z nichž soud vychází při vydání rozvrhového usnesení, je konečná zpráva o zpeněžení majetku z podstaty a o vyúčtování odměny a výdajů správce konkursní podstaty (dále jen „konečná zpráva“), která slouží k úplnému přezkoumání správnosti postupu správce konkursní podstaty při zjišťování a zpeněžování podstaty a při vynakládání prostředků z konkursní podstaty. Tento vztah konečné zprávy a rozvrhového usnesení vyjádřil zákonodárce v § 30 odst. 1 ZKV (uvedl odvolací soud).

Z uvedeného podle odvolacího soudu vyplývá, že rozvrhové usnesení lze vydat až po právní moci usnesení o schválení konečné zprávy na podkladě návrhu správce konkursní podstaty na rozvrh a upraveného seznamu přihlášek.

Dále odvolací soud poukázal na námitky konkursního věřitele proti konečné zprávě a na usnesení ze dne 14. května 2008, č. j. 34 K 22/2000-1387, jímž konkursní soud schválil konečnou zprávu a které ve spojení s potvrzujícím usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 12. listopadu 2008, č. j. 1 Ko 169/2008-1412, nabylo právní moci 1. prosince 2008.

Podle odvolacího soudu vydání rozvrhového usnesení předchází ty fáze konkursu, které slouží k přezkoumání správnosti postupu správce při provádění soupisu podstaty, zpeněžování podstaty a vynakládání prostředků z konkursní podstaty (završené přezkoumáním správcem předkládané konečné zprávy o zpeněžení majetku z podstaty a vyúčtování odměny a výdajů správce, z jejichž obsahu lze zjistit, jaké prostředky jsou v této fázi konkursu k dispozici k uspokojení pohledávek) i k přezkoumání jak konkursních pohledávek, tak pohledávek za podstatou (přehled o přihlášených pohledávkách, o výsledku jejich přezkoumání a míře uspokojení podává zejména upravený seznam přihlášených pohledávek).

Význam postupu podle § 29 ZKV nespočívá toliko v tom, že jím konkursní soud přezkoumává výsledek zpeněžení majetku z podstaty a správnost vyúčtování odměny a výdajů správce konkursní podstaty - pokračoval odvolací soud - ale jeho závažnost a důležitost pro další průběh konkursu plyne z toho, že jím je úplně a v zásadě definitivně přezkoumána správnost postupu správce konkursní podstaty při provádění soupisu podstaty, při zpeněžování podstaty a při vynakládání prostředků z konkursní podstaty. Schválená konečná zpráva je jedním z podkladů, z nichž soud vychází při přezkoumání návrhu na rozvrh a při vydání rozvrhového usnesení.

Následná reparace vad usnesení o schválení konečné zprávy, plynoucích z okolností existujících v době přezkoumávání konečné zprávy, jakýmkoliv následným usnesením vydávaným v konkursu (míněno rozvrhové usnesení nebo usnesení o zrušení konkursu), je pak zásadně vyloučena, uvedl odvolací soud.

Podle odvolacího soudu by konkursní věřitel mohl uspět pouze s těmi výhradami vůči rozvrhovému usnesení, jimiž zpochybňuje správnost výpočtu a následně i rozsah a míru uspokojení svých do konkursu přihlášených pohledávek, neboť jeho ostatní námitky uvedené v odvolání byly již přezkoumány v předchozí fázi konkursního řízení (ve stadiu rozhodování o konečné zprávě) s výsledkem pro něj nepříznivým.

K vlastnímu uspokojení nároků konkursního věřitele odvolací soud uvedl, že potud neshledal v rozvrhovém usnesení žádného pochybení. Rozvrh vycházel z návrhu předloženého správcem konkursní podstaty, kde bylo správně konstatováno, že zjištěná pohledávka konkursního věřitele činí 192.047,90 Kč (pohledávka první třídy) a 700.900,- Kč (pohledávka druhé třídy). Obě pohledávky měly být na základě schválené konečné zprávy uspokojeny ve stejném režimu jako typově stejné pohledávky věřitelů ostatních, tedy pohledávky věřitelů první třídy v rozsahu 100 % a pohledávky věřitelů druhé třídy v rozsahu 40,931790 %, uzavřel odvolací soud.

Proti usnesení odvolacího soudu podal konkursní věřitel dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), namítaje, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (tedy, že je dán dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř.) a že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (tedy, že je dán dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř.) a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Dovolatel nejprve podrobně popisuje proces přihlášení a popření jím přihlášených pohledávek a interpretuje výsledek incidenčního sporu o popěrných úkonech správce konkursní podstaty.

Dle dovolatele měl správce konkursní podstaty po právní moci rozhodnutí v incidenčních sporech posoudit výši a pořadí dovolatelem přihlášených pohledávek tak, že:

1/ Dovolatel má pohledávku první třídy v celkové výši 552.892,- Kč, tvořenou vykonatelnou částí ve výši 520.038,- Kč (129.504,- Kč a 390.534,- Kč) a nevykonatelnou částí ve výši 32.854,- Kč.

2/ Dovolatel má pohledávku druhé třídy v celkové výši 310.366,- Kč, tvořenou součtem původně přihlášené vykonatelné částky 9.198,- Kč a částky ve výši 301.168,- Kč, přeřazené do druhé třídy.

Návrh rozvrhu připravený správcem konkursní podstaty a převzatý konkursním soudem výsledku incidenčních sporů neodpovídá a odvolací soud se těmito otázkami též nezabýval.

Existenci jiné vady řízení dovozuje dovolatel ze skutečnosti, že v rozporu s ustanovením § 25 ZKV nevycházel odvolací soud z okolností rozhodných pro posouzení věci - výsledků incidenčních sporů.

Zásadní právní význam napadeného rozhodnutí přisuzuje dovolatel řešení následujících otázek:

1/ Znamená popření přihlášené pohledávky (či její části) co do její pravosti či co do její výše správcem konkursní podstaty automaticky též popření pořadí přihlášené pohledávky (či její části) či nikoli?

2/ Musí správce konkursní podstaty eventuelní popření pořadí přihlášené pohledávky (či její části), chce-li je provést, učinit výslovně?

3/ Je správce konkursní podstaty a konkursní soud v dalším průběhu konkursního řízení vázán pravomocným soudním rozhodnutím v incidenčních sporech?

Dovolatel se proto domáhá zrušení odvolacího rozhodnutí i rozhodnutí soudu prvního stupně a vrácení věci posledně uvedenému soudu k dalšímu řízení.

Správce konkursní podstaty ve vyjádření k dovolání nesouhlasí s názorem dovolatele, že se konkursní soud neřídil rozhodnutími v incidenčních sporech, má za to, že dovolání není přípustné a otázky označené odvolatelem jako otázky zásadního právního významu nelze než odmítnout. Současně nemá dovolání za důvodné.

Zákonem č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčním zákonem), byl s účinností od 1. ledna 2008 zrušen zákon o konkursu a vyrovnání (§ 433 bod 1. a § 434), s přihlédnutím k § 432 odst. 1 insolvenčního zákona se však pro konkursní a vyrovnací řízení zahájená před účinností tohoto zákona použijí dosavadní právní předpisy (tedy vedle zákona o konkursu a vyrovnání, ve znění účinném do 31. prosince 2007, i občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. prosince 2007).

Nejvyšší soud shledává dovolání přípustným dle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a/ o. s. ř., ve spojení s ustanovením § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř., když mu přisuzuje zásadní právní význam ve výkladu ustanovení § 25 odst. 1 ZKV co do vázanosti soudu výsledky incidenčního sporu o pravosti, výši nebo pořadí popřených pohledávek. Ve způsobu, jakým odvolací soud vymezil (v návaznosti na výsledky incidenčního sporu) rozsah odvolacího přezkumu u odvolání směřujícího proti rozvrhovému usnesení, jde totiž zčásti o otázku dovolacím soudem neřešenou a zčásti o otázku rozhodnutou v rozporu s dřívějšími rozhodnutími Nejvyššího soudu.

Nejvyšší soud se - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval nejprve správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 25 odst. 1 ZKV rozhodnutí soudu o pravosti, výši nebo pořadí popřených pohledávek jsou účinná proti všem věřitelům.

Dle ustanovení § 30 odst. 1 ZKV po právní moci usnesení o schválení konečné zprávy a vyúčtování odměny a výdajů správce předloží správce soudu návrh na rozvrh a upravený seznam přihlášek, v němž uvede, kolik by mělo být pro každou pohledávku vyplaceno. Po přezkoumání věcné správnosti návrhu vydá soud rozvrhové usnesení.

Nejvyšší soud především zdůrazňuje, že podle ustáleného výkladu podávaného soudní praxí konečná zpráva neřeší otázku způsobu a rozsahu uspokojení pohledávek konkursních věřitelů; o tom rozhoduje konkursní soud v rozvrhovém usnesení (srov. např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 19. února 2002, sp. zn. 1 Ko 552/2001, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 11, ročník 2002, pod číslem 224 nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. června 2007, sp. zn. 29 Odo 1111/2005, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 11, ročník 2007, pod číslem 170).

Jakkoli se počítá s tím, že konečná zpráva obsahuje (má obsahovat) též výsledky přezkumných jednání a incidenčních sporů (srov. literaturě např. Zoulík, F.: Zákon o konkursu a vyrovnání. Komentář. 3. vydání, Praha, C. H. Beck 1998, str. 167), skutečnost, že správce konkursní podstaty v soudem pravomocně schválené konečné zprávě interpretoval výsledky incidenčních sporů způsobem odlišným od skutečného obsahu pravomocných soudních rozhodnutí o pravosti, výši nebo pořadí pohledávky, nezbavuje tato rozhodnutí účinků předjímaných ustanovením § 25 odst. 1 ZKV.

Konkursní věřitel, jemuž se má podle výsledků incidenčního sporu dostat na úhradu jeho pohledávky v rozvrhu jiné částky, než která je uvedena v rozvrhovém usnesení, je oprávněn žádat odvolací soud v rámci odvolání proti rozvrhovému usnesení o věcný přezkum správnosti rozvrhu i z pohledu výsledků incidenčních sporů. Totéž platí, je-li (i bez popěrných úkonů a jimi vyvolaných sporů o určení pravosti, výše nebo pořadí pohledávky) výsledek přezkumného jednání o pohledávce konkrétního konkursního věřitele v soudem pravomocně schválené konečné zprávě interpretován v rozporu se skutečnými (podle obsahu konkursního spisu) výsledky přezkumného jednání o pohledávce. Odvolací soud nemůže omezit odvolací přezkum těchto námitek na konstatování, že konkursní věřitel je mohl uplatnit (nebo že je uplatnil) proti konečné zprávě.

Podstata věcného přezkumu správnosti rozvrhového usnesení vůči konkursním věřitelům tkví právě v posouzení, zda podle pravidel určených zákonem o konkursu a vyrovnání (srov. § 32 ZKV) bude mezi konkursní věřitele rozvržen dosažený výtěžek zpeněžení majetku konkursní podstaty způsobem, jenž bude odpovídat jejich zjištěným pohledávkám (v návaznosti na výsledky přezkumného jednání a incidenčních sporů vyvolaných popěrnými úkony).

Napadené usnesení neobstojí v rovině právní již proto, že se odvolací soud těmito zásadami neřídil a v důsledku nesprávné představy o mezích odvolacího přezkumu dovolatele připravil o možnost věcného projednání námitek založených na nesouhlasu se způsobem, jakým byl v rozvrhu promítnut výsledek jeho incidenčních sporů a výsledek přezkumného jednání o jeho pohledávkách.

Zabývat se samostatně existencí dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř., pokládal Nejvyšší soud v dané situaci za zbytečné.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 a 3 o. s. ř.).

Usnesením ze dne 16. února 2010, č. j. 34 K 22/2000-1558, zrušil konkursní soud konkurs po splnění rozvrhového usnesení. Nejvyšší soud proto zrušil i toto rozhodnutí konkursního soudu (jež má podobu závislého výroku ve smyslu § 242 odst. 2 písm. b/ o. s. ř. a po zrušení napadeného usnesení nemůže samostatně obstát).

(zdroj: www.nsoud.cz)

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušeni řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)